

02020 ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტი

1. საბაკალავრო პროგრამის დასახელება: “ფიზიკა” “Physics”
2. მისანიჭებული აკადემიური ხარისხი: “ფიზიკის ბაკალავრი” “Bachelor in Physics” (BSc in Physics)
3. საბაკალავრო პროგრამის წელმძღვანელი / კორდინატორი: თსუ სრული პროფესორი ა. უგულავა (იხ. მისი CV)

სასპეციალიზაციო არჩევითი მოდულების კორდინატორი:

- “ფიზიკის ბაკალავრი” - თსუ ასოც. პროფესორი ნ. შათაშვილი (იხ. მისი CV)
“გამოყენებითი ფიზიკა” - თსუ სრული პროფესორი ა. შეგელაძე (იხ. მისი CV)
“ბიოფიზიკა” - თსუ ასოც. პროფესორი თ. მძინარაშვილი (იხ. მისი CV)

4. საბაკალავრო პროგრამის საკუთრივი დახსნათვა

ფიზიკა წარმოადგენს წარმოადგენს ფუნდამენტური მეცნიერების საფუძველს, ის თანამედროვე აზროვნების საძირკველია. მეცნიერების არსებობა წევას განვითარება ცივილიზაციის სამყაროს უპირველესი საზრუნვა.

ფიზიკის მიმართულებით სწავლება აღნიშნულ ფაკულტეტზე უნდა ემსახურებოდეს თანამედროვე დონის უმაღლესი განათლების და სამეცნიერო უნარჩვევების მქონე ფიზიკის ჩამოყალიბებას. ამ ამოცანის შესასრულებლად მიზანშეწონილია 3-საფეხურიანი სწავლება. საბაკალავრო პროგრამა ამ ერთიანი სწავლების I საფეხურია.

საბაკალავრო პროგრამის მიზანი და მოტივაცია: სტუდენტმა უნდა შეიძინოს საბაზისო ფუნდამენტური ცოდნა ფიზიკაში; ფიზიკური ექსპერიმენტის ჩატარების უნარჩვევები და შეისწავლოს თანამედროვე ფიზიკის საფუძვლები.

აქტუალობა და მნიშვნელობა: ფიზიკას აქვს მარტივი, ლოგიკური და მრავალი სტრუქტურა, რომელიც მის ერთიანობას განაპირობებს და რომელიც ბუნების უზოგადეს კანონებს შეისწავლის. ბუნების კანონები ამყარებს ურთიერთკავშირს მოვლენებს შორის, რაც საშუალებას იძლევა ცნობილი მოვლენების მიზედვით ვიწინასწარმეტყველოთ უცნობი მოვლენები; მოვლენებს შორის მიზეზ-შედეგობრივი კავშირების ცოდნა ფიზიკის ერთერთი უპირატესობათაგანია. ფიზიკა ბუნებისმეტყველების და ტექნიკის საფუძვლია და მისი უზოგადესი, ძირული კანონები იმ კერძო კანონზომიერებათა ახსნის პრიციპებს შესაძლებლობას იძლევა, რომლებსაც სხვა საბუნებისმეცველო მეცნიერებანი და ტექნიკა ადგენენ. სამყაროს შემცნების (ფუნდამენტური ფიზიკა) გარდა ფიზიკას უდიდესი უტილიტარული მნიშვნელობა აქვს. გამოყენებითმა ფიზიკამ შეცვალა ჩვენი სასიცოცხლო გარემო – ენერგიისა, კლიმატის პრობლემები, ინფორმაციის და მიღებისა და გადაცემის საშუალებები, ბიოლოგიური ობიექტები, მედიცინა, ნანოტექნოლოგიები და სხვა. განუზომელია ბიოფიზიკის მნიშვნელობა.

თანამედროვე ფიზიკაში მრავალი აქტუალური საკითხია გადასაჭრელი. მათ გადაწყვეტაზე მსოფლიოს მრავალი სამეცნიერო ჯგუფი მუშაობს. ქართველი ფიზიკოსები (როგორც საქართველოში, ასევე წამყვან საერთაშორისო სამეცნიერო და სასწავლო ცენტრებში) ჩართული არიან უმნიშვნელოვანეს სამეცნიერო პროექტებში, მოღვაწეობებს საგანმანათლებლო ცენტრებში, ხელმძღვანელობენ დიდ კვლევით ჯგუფებსა და პროექტებს, სამეცნიერო მიმართულებებს, ინსტიტუტებსა და ცენტრებს, მრჩეველთა საბჭოებსა თუ დარგობრივ კომიტეტებს. ეს ფიზიკოსები ძირითადად ივანე ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კურსდამთავრებულები არიან. ამ უნივერსიტეტის ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის (რომლის შემადგენლობაშიცაა ყოფილი ფიზიკის ფაკულტეტი) აქვს მრავალწლიანი წარმატებული გამოცდილება საერთაშორისო დონის ფიზიკოსთა მომზადებისა. ამ

უნივერსიტეტის ფიზიკის მიმართულება ერთერთი პირველთაგანია მისი დაარსებიდან. ფიზიკის განვითარება ჩვენს ქვეყნაში ყოველთვის საერთაშორისო სტანდარტების დონეზე მიმდინარეობდა. დაწყებული მათე მირიანშვილიდან, ელეფთერ ანდრონიკაშვილიდან, გაგან ხუციშვილიდან დღემდე არაერთი წარმატებული ქართველი ფიზიკოსის დასახელება შეგვიძლია. საქართველოში ფიზიკის განვითარებაში მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანეს ქართველმა მათემატიკოსებმა და მათემატიკურმა სკოლამ: ილია ვეკუამ, ნიკო მუსხელიშვილმა, ვიქტორ კუპრაძემ და სხვებმა. საქართველოში არსებული სკოლა ფიზიკაში მყარ საფუძველს იძლევა ფიზიკის მიმართულებით კარგი ფუნდამენტური ცოდნის შეძენისა.

ასევე მნიშვნელოვანია ფიზიკოსთა წარმატებული მაგალითები ბიზნესში, მართვისა (მათ შორის სახელმწიფო მართვის) და საბანკო სისტემებში (ზოგადად მთელს მსოფლიოში და მათ შორის საქართველოშიც). ასეთი წარმატების საფუძველს ის ფუნდამენტური ცოდნა და უნარჩვევები იძლევა, რასაც სტუდენტი იძენს ფიზიკის მიმართულებით სწავლისას.

საბაკალავრო პროგრამაზე მიღების წინაპირობები: ფიზიკის საბაკალავრო პროგრამის სტუდენტი შეიძლება გახდეს სრული საშუალი განათლების მქონე პირი. კონკურსანტი აპარებს მისაღებ გამოცდებს ეროვნულ საგამოცდო ცენტრში საკონკურსო საგამოცდო პროგრამის მოცულობით.

სწავლის შედეგი: ფიზიკის საბაკალავრო პროგრამა საშუალებას მისცემს სტუდენტებს მიღლონ საბაზისო ფუნდამენტური განათლება ფიზიკაში, კერძოდ:

კურსის დამთავრების შემდეგ სტუდენტს უნდა პქონდეს:

- ფიზიკის დარგისათვის აუცილებელი მასალის ოეორიული საბაზისო ცოდნა.
- აბსტრაქტული აზროვნების, ანალიზისა და სინთეზის უნარი.
- დარგის ცოდნა-გააზრებისა და პროფესიის გათავისების უნარი.
- საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენების უნარი.
- პრობლემების იდენტიფიცირების, დასმისა და გადაწყვეტის უნარი.
- დასაბუთებული გადაწყვეტილების მიღების უნარი.
- დამოუკიდებელი მუშაობის უნარი.
- ფუნდამენტური და გამოყენებითი კვლევების უნარები
- ინტერდისციპლინარული მიღვომის / მუშაობის უნარები.
- ღრმა ზოგადი კულტურა ფიზიკაში; ფიზიკური მოვლენების თეორიული ცოდნა.
- ექსპერიმენტული და ლაბორატორიული მუშაობის უნარები.
- მათემატიკური და კომპიუტერული მოდელირების ცოდნა; პრობლემების ამოხსნის უნარები და მატიკური უნარები.
- კვლევის სათანადო დონეზე წარმართვის უნარი.
- ახალი / ორიგინალური იდეების გენერირების უნარი (შემოქმედებითობა).
- პროექტების შემუშავებისა და მართვის უნარი.

და ამასთან ერთად უნდა ახასიათებდეს შემდეგი უნარები:

- შეძენილი ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი.
- სწავლის და ცოდნის მუდმივი განახლების უნარი.
- სხვადასხვა წყაროდან ინფორმაციის მოძიების, დამუშავებისა და ანალიზის უნარი.
- დაკისრებული ამოცანებისა და ნაკისრი ვალდებულებების შემართებით განხორციელებისა და ბოლომდე მიყვანის უნარი.
- ღროვის დაგეგმვისა და მართვის (ღროვის მენეჯმენტის) უნარი.
- საერთაშორისო კონტექსტში მუშაობის უნარი.
- ადამიანების მოტივირებისა და საერთო მიზნებისკენ წარმართვის უნარი.
- საქმიანი წამოწებისა და ინიციატივის საკუთარ თავზე აღების უნარი.

პროგრამის განოხორციელებისას სტუდენტი იძენს თეორიულ საბაზისო განათლებას ფიზიკაში, რომელიც განუყოფლია ექსპერიმენტული განათლებისაგან, ვინაიდან ფიზიკის კანონთა მართებულობის კრეტირეიუმი ექსპრიმენტია. ამ უკანასკნელს სტუდენტი ფიზიკის ლაბორატორიებში უწყლება. სასწავლო ექსპერიმენტის ორგანული ნაწილია სადემონსტრაციო ცდები, რომლებიც თან ახლავს ლექციებს. ექსპერიმენტი და ცდა სტუდენტის აძლევს ნათელ წარმოდგენას მოვლენის ფიზიკურ პრინციპებსა და იმ კანონებზე, რაც განაპირობებს მიზეზ-შედეგობრივ კავშირებს. ბუნების მოვლებები რთული და მრავალფეროვანია და მათი შესწავლისას აუცილებელია მოცემული ამოცანისათვის არარსებითის უგულებელყოფა და იდეალიზებული მოვლენების განხილვა – ეს ფიზიკური ამოცანების კვლევის უმნიშვნელოვანესი ნაწილია. ფიზიკის სწავლება ასევე განუყოფლია მათემატიკის საფუძვლების განათლებისაგან. პროგრამაში ეს უკანასკნელი მნიშვნელოვნად არის წარმოდგენილი. ასევე უმნიშვნელოვანესი ნაწილია ფიზიკის ამოცანების კვლევაში კომპიუტერული მოდელირებისა და ვიზიუალიზაციის ელემენტების გამოყენება; ამ მეთოდების გარეშე თითქმის შეუძლებელია თანამედროვე ამოცანების ამოხსნა თუ უკვე მოძიებული ამონახსნების იღუსუსტრირება. ფიზიკის საბაკალავრო პროგრამა იძლევა საშუალებას სტუდენტმა შეიძინოს საბაზისო ცოდნა როგორც ექსპერიმენტული, ასევე კომპიუტერული მოდელირების კვლევის მეთოდებში.

ფიზიკის საბაკალავრო პროგრამა იძლევა შესაძლებლობას მოწინავე დონის საბაზისო განათლების მიღებისა როგორც ფუნდამენტური ფიზიკის მიმართულებით. ასევე გამოყენებითი ფიზიკისა და ბიოფიზიკის მიართულებით (იხ. სასწავლო გუგმა, სასპეციალიზაციო არჩევითი მოდულები).

ფიზიკის საბაკალავრო პროგრამის განოხორციელებისას სწავლების ორგანიზება უზრუნველყოფს:

- ძირითადი სპეციალობის (Major) საბაზისო კურსების დაუფლებას.
- საფაკულტეტო და სპეციალობის არჩევითი კურსების შესწავლას.
- საუნივერსიტეტო თავისუფალი არჩევითი საგნების შესწავლას.
- არააკლებ ერთი უცხო ენის შესწავლას სპეციალობის ტერმინოლოგიის ათვისებით.
- დამატებითი (Minor) სპეციალობის დაუფლებას (არა ფიზიკაში).
- თანამედროვე საინფორმაციო ტექნოლოგიების თვისება-გამოყენებას.
- სასწავლო-სამეცნიერო პრაქტიკის გავლას და პროფესიული უნარჩვევების მიღებას.

მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა: პროგრამაზე სასწავლო პროცესისათვის გამოიყენება თსუ II კორპუსის აუდიტორიები, ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნ.იურებათა ფაკულტეტის კომპუტერული ბაზა, ბიბლიოთეკა და ინვენტარი. ტრადიციული პროგრამების პაკეტებით აღჭურვილ თანამედროვე კომპიუტერულ კლასებში სტუდენტებს ეძლევათ საჭირო ინფორმაციის მიღებისა და ელექტრონული ბიბლიოთეკით სარგებლობის შესაძლებლობა (online რეჟიმში). გარდა ამისა, სტუდენტებისათვის ხელმისაწვდომი იქნება ელ-ფოსტა, რომლის მეშვეობითაც მათ ექვებათ დამატებითი კავშირი ლექტორებსა და სტუდენტთა ჯგუფების ხელმძღვანელებთან.

დასაქმების სფეროები: ფიზიკის ბაკალავრის ხარისხის მქონე პირები დასაქმდებიან სასწავლო და სამეცნიერო დაწესებულებებში, კერძო და სახელმწიფო კვლევით ცენტრებში, ლაბორატორიებში, ტექნოლოგიურ და საინჟინრო ცენტრებში. სამაგისტრო პროგრამაზე სწავლის გაგრძელების შემთხვევაში ფიზიკის ბაკალავრს აქვს შესაძლებლობა კვლევით პორტფელებში მონაწილეობისა (როგორც უმაღლეს სასწავლებლებში, ასევე კვლევით ცენტრებსა და ინსტიტუტებში).

ფიზიკის ბაკალავრის შესაძლო დასქმების სფეროებია ასევე კავშირგაბმულობის სისტემები, სამედიცინო დაწესებულებები და დიაგნოსტიკური ცენტრები, კომპიუტერული ფირმები, მართვისა და საბანკო სისტემები, თავდაცვისა და შინაგან საქმეთა სამინიტროების უწყებები, სხვა სამთავრობო და არასამთავრობო დაწესებულებები. აღსანიშნავია, რომ ეს დასაქმების ცენტრები ფიზიკის ბაკალავრისათვის ხელმისაწვდომია როგორც საქართველოში, ასევე საზღვარგარეთაც.

სწავლის გაგრძელების საშუალება: სწავლის გაგრძელება შესაძლებელი იქნება მაგისტრატურაში როგორც ფიზიკის მიმართულებით, ასევე მათემატიკის, ინფორმატიკისა და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების ინტერდისციალინარულ დარგებში, საინჟინრო ტექნოლოგიებში ანდა განათლების მეცნიერებების მაგისტრატურის მიმართულებით საქართველოში ან საზღვარგარეთ.

5. ძირითადი სპეციალობის არჩევის ბოლო ვადა (სემესტრი). მეხუთე სემესტრი – აქ იგულისხმება სასპეციალიზაციო მოდულის არჩევა ანდა მოდულებიდან საგნების არჩევა.

6. საბაკალავრო პროგრამის სტრუქტურა – სასწავლო გეგმა:

**ძირითადი სპეციალობა “ფიზიკა (Physics – Major) – ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტი
(ლურჯად მითითებულია 2008 წლის შემოდგომის სემესტრში საგნების წამყვან დექტორთა გვარები)**

საუნივერსიტეტო კურსები						
კოდი	საგნის სახელწოდება	ECTS კრედიტები	საკონტაქტო /დამოუკიდებელი მუშაობის საათების რაოდენობა	საგანზე / მოდულზე დაშეგნის წინაპირობა	სწავლების სემესტრი (შემოდგომის / გაზაფხულის)	ლექტორი/ ლექტორები
1	უცხო ენა	10	4 საათი (2 სემესტრი)	საშუალო სკოლის ცოდნა	II და III	
საფაკულტეტო სავალდებულო კურსები (12 კრედიტი)						
კოდი	საგნის/მოდულის სახელწოდება	ECTS კრედიტები	საკონტაქტო /დამოუკიდებელი მუშაობის საათების რაოდენობა	საგანზე / მოდულზე დაშეგნის წინაპირობა	სწავლების სემესტრი (შემოდგომის / გაზაფხულის)	ლექტორი/ ლექტორები
2	კალკულუსი	6	2 + 2	საშუალო სკოლის ცოდნა	I	
3	კომპიუტერული უნარჩვევები	6	2 + 2	საშუალო სკოლის ცოდნა	I	
საფაკულტეტო არჩევითი კურსები (18 კრედიტი, აქედან საფალდებულოა “ფიზიკის შესავალი” (6 კრედიტი) და დანარჩენ 12 კრედიტს სტუდენტი ირჩევს)						
4	საგანი – ფიზიკის შესავალი	6	2 + 2 (ლქ + პრ)	საშუალო სკოლის ცოდნა	I	ა. შენგელაია/ ს. წერეთელი
5	საგანი – ქიმიის შესავალი	6	2 + 2 + 2ლპ	“ --- ”	I	
6	საგანი – ბიოლოგიის შესავალი	6	2 + 2	“ --- ”	I	
7	საგანი – გეოლოგიის შესავალი	6	2 + 2	“ --- ”	I	
7	საგანი – გეოგრაფიის შესავალი	6	2 + 2	“ --- ”	I	
7	საგანი – ანალიზური გეომეტრია და წრფივი ალგებრა	6	2 + 2	“ --- ”	I	
7	საგანი – დაპროგრამების საფუძვლები	6	2 + 2	“ --- ”	I	
7	შაგანი – ელექტრონიკის შესავალი	6	2 + 2	“ --- ”	I	
სპეციალობის საგალდებულო კურსები (80 კრედიტი) + სადიპლომო ნაშრომი (10 კრედიტი)						
8	მექანიკა	5	8სთ (3+2+0+3) 3ლქ+2პრ+0სემ+3ლპ აქედან 3სთ დამორჩატორია პიორული 20სთ-იანი დატგირთვიდან გადის	საგანი 3	II	ი. პაპავა / ა. შენგელაია
9	მოლეკულური ფიზიკა	5	იგივე	საგანი 8	III	ა. უბულავა / გ. ჭავარიძე
10	ელექტრობა	5	იგივე	საგანი 9	IV	ნ. შავაშვილი / რ. ზარიძე / ვ. ბერეჟიანი

11	ოპტიკა	5	იგვე	საგანი 10	V	რ. ზარიძე / რ. ხომერიკია
12	ატომური ფიზიკა	5	იგივე	საგანი 11	VI	ბ. მაჭავარიანი/ თ. ჭელიძე/ თ. კერესელიძე
13	მათემატიკური ანალიზი	10	2 + 2	საგანი 2	II და III	ნ. ჭელიძე / უ. გოგინავა / თ. ქოპალიანი
14	ანალიზური გეომეტრია და უმაღლესი ალგებრა	5	2 + 2	საგანი 3	II	თ. ვეფხეძე
15	დიფერენციალური განტოლებები	5	2 + 2	საგნები 13,14	III	გ. გიორგაძე
16	კომპლექსური ცვლადის თეორია	5	2 + 2	საგნები 13,14,15	IV	ს.ხარიბეგაშვილი/ გ. ბარელაძე
17	ფიზიკის ამოცანების მოდელირების საფუძვლები	5	2 + 2	საგანი 3	II	დ. ქაპულია / რ. ზარიძე / დ. ქარქაშაძე / მ. ტაბიძე
18	თეორიული მექანიკა	5	3 + 2	საგანი 8	IV	ა. ხელაშვილი/ მგოგბერაშვილი
19	გელის თეორია	5	3 + 2	საგნები 10,13,14,15	V	ნ. შათაშვილი / ა. ხელაშვილი
20	კვანტური მექანიკა I	5	3 + 2	საგანი 18	VI	თ. კერესელიძე/ გ. გოგბერაშვილი
21	სტატისტიკური ფიზიკა და თერმოდინამიკა I	5	3 + 2	საგნები 9,18,19,20	VII	ა. უგულაძე/ლ. ჭოტორლიშვილი
22	ფიზიკის ამოცანების კომპიუტერული უზრუნველყოფა	5	2+2	საგნები 7, 17	VII	რ. ხომერიკია/ ს. ჩხაიძე/ნ.ჩიტაია
23	სადიპლომო ნაშრომი	10	4 (გასარკვევია)		VIII	

შენიშვნა: 2008 წლის შემოდგომის სემესტრში საგანი “ფიზიკის ამოცანების კომპიუტერული უზრუნველყოფა” გახსნილია როგორც ქართულენოვანი ჯგუფისათვის, ასევე რუსულენოვანი ჯგუფისთვის.

სასპეციალიზაციო არჩევითი მოდულები						
კოდი	მოდულის სახელწოდება	ECTS კრედიტები	საკონტაქტო /დამოუკიდებელი მუშაობის საათების რაოდენობა	საგანზე / მოდულზე დაშების წინაპირობა	სწავლები სემესტრი (შემოდგომის / გაზაფხულის)	ლექტორი/ ლექტორები
	მოდული 1: ფუნდამენტური ფიზიკა	30 (6 საგანი)	(6 * 3სთ) საგანი – 2+1, მათ. ფიზიკა 2+2	იხ. ქვემოთ	V - VIII სემესტრები	იხ. ქვემოთ
	მოდული 2: გამოყენებითი ფიზიკა	30	(6 * 3სთ)	იხ. ქვემოთ	“ — ”	იხ. ქვემოთ
	მოდული 3: ბიოფიზიკა	30	(6 * 3სთ)	იხ. ქვემოთ	“ — ”	იხ. ქვემოთ

სტუდენტმა უნდა აირჩიოს 2 საგანი მაინც ერთი ბლოკიდან ისე, რომ 6 საგანი ქონდეს საბოლოოდ. უმჯობესია ერთი მოდულის არჩევა, ან საგნების არჩევა 2- მოდულიდან. არჩევა ხორციელდება პროგრამის კოორდინატორთან და მოდულების კოორდინატორებთან კონსულტაციის გაფლის შედეგად.

სასპეციალიზაციო არჩევითი მოდული I – ფუნდამენტური ფიზიკა

კოდი	საგნის	ECTS კრედიტები	საკონტაქტო /დამოუკიდებელი მუშაობის საათების რაოდენობა	საგანზე / მოდულზე დაშვების წინაპირობა	სწავლები სემესტრი (შემოდგომის / გაზაფხულის)	ლექტორი/ ლექტორები
24	მათემატიკური ფიზიკის საფუძვლები (თეორიული ფიზიკის მათგმატიკური მეთოდები)	5	2 + 2 (2ლქ + 2პრ)	საგნები 13,14,15,16	V	გ. ელიაშვილი / გ. გიორგაძე
25	უწყვეტი გარემოს ელექტროდინამიკა	5	2ლქ + 1სემ	საგანი 19	VI	გ. ჯაფარიძე/ გ. ბერეჟიანი
26	ბირთვული ფიზიკა	5	3 + 1პრ + 3ლაბ	საგანი 12	VII	ს. წერეთელი / თ. ჯალალანია
27	კვანტური მექანიკა II	5	2 + 1	საგანი 20	VII	თ. ქრისტელიძე/ გ. გოგბერაშვილი
28	სტატისტიკური ფიზიკა და თერმოდინამიკა II	5	2 + 1	საგანი 21	VIII	ა. შგულავა / ჭ. ჭოტორლიშვილი
29	ჰიდროდინამიკა	5	2 + 1	საგნები 8,18,10,21	VIII	ნ. შათაშვილი/ გ. ჩაგელიშვილი /ა. თევზაძე

შენიშვნა: 2008 წლის შემოდგომის სემესტრში საგანი “ბირთვული ფიზიკა” არის სავალდებულო კურსი.

სასპეციალიზაციო არჩევითი მოდული II – გამოყენებითი ფიზიკა

კოდი	საგნის	ECTS კრედიტები	საკონტაქტო /დამოუკიდებელი მუშაობის საათების რაოდენობა	საგანზე / მოდულზე დაშვების წინაპირობა	სწავლები სემესტრი (შემოდგომის / გაზაფხულის)	ლექტორი/ ლექტორები
	საგნობრივი მოდული - სამედიცინო ფიზიკა	5	2 + 1 + 3ლაბ (2ლქ + 1სემ + 2ლაბ)	საგნები 8, 9, 10	V	გ.ხედელიძე / ზ.მელიქიშვილი/ გ. ჩიკვაძე/ გ. შავგულიძე
	გამოყენებითი ელექტროდინამიკა, რხევები, ტალღური პროცესები	5	2 + 2	საგნები 10, 11, 17	VI	რ. ზარიძე/ დ. კაპულაძე
	საგნობრივი მოდული - გამოყენებითი ბირთვული ფიზიკა (საფუძვლები)	5	2 + 1 + 3ლაბ	საგნები 12, 20	VII	რ. შავგულიძე / ს. ფადავა
	რადიოფიზიკა და ელექტრონიკა	5	2 + 1 + 3ლაბ	საგნები 10, 12, 20	VII	ა. ახალგაცი/ რ.მირინაშვილი/ გ. მამნიაშვილი
	მასალათმცოდნეობა	5	3 + 1 + 3ლაბ	საგნები 10, 12, 20, 21	VIII	ა. შენგალაია/ გ. ჯაფარიძე/ ქ. ჯანდიერი

	საგნობრივი მოდული - მიკრო და ნანოელექტრონიკა	5	2 + 1	საგნები 10, 12, 20, 21	VIII	ა.პილაშვილი/ ა. ახალქაცი/ გ. მაჩინაშვილი

სასპეციალიზაციო არჩევითი მოდული III – ბიოფიზიკა						
პოდი	საგნის	ECTS კრედიტები	საკონტაქტო /დამოუკიდებელი მუშაობის საათების რაოდენობა	საგანზე / მოდულზე დაშეგძის წინაპირობა	სწავლები სემესტრი (შემოდგომის / გაზიაფხულის)	ლექტორი/ ლექტორები
	ორგანული და არაორგანული ქიმიის საფუძვლები ბიოფიზიკოსებისათვის (ლაბორატორიით)	5	2 + 1 (+ 3) 2ლქ + 1სემ (+ 3ლაბ)	საშუალო სკოლის ცოდნა	V	დ. ხოშტარია/ თ. მძინარაშვილი
	ბიოქიმიის საფუძვლები	5	2 + 2 + (3ლაბ)	საგანი 36, საშუალო სკოლის ცოდნა	VI	6. შენგელია/ მ. ხედელიძე
	ფიზიკური ქიმია	5	2 + 1	საგანი 8,9,10,11,12,36	VII	ე. ჩიკვაიძე/ მ. ხედელიძე
	ფიზიკური მეთოდები ბიოლოგიაში (საფუძვლები)	5	2 + 1 + (3ლაბ)	საგანი 8,9,10,11,12,39	VII	თ.მძინარაშვილი /დ. ხოშტარია
	კვანტური ქიმია	5	2 + 1	საგანი 20,27,36	VIII	6. გაშაყმაძე/ გ. ლექტოშვილი
	ბიოფიზიკის საფუძვლები	5	2 + 1	საგანი 8,9,10,11,12,39,40	VIII	თ.მძინარაშვილი /გ. ხედელიძე

საბოლოო განაწილება არის ასეთი: 10+30+90+30; სულ 160, რჩება კიდევ 20 თავისუფალი არჩევითი საგნებისათვის და 60 Minor-ისათვის. (ან რაიმე სხვა არჩევითი საგნებისათვის).

Minor-ს სტუდენტი ირჩევს როგორც თავისი ფაკულტეტიდან, ასევე ნებისმიერი სხვა ფაკულტეტიდან (თუმცა ამ უკანასკნელზე გარკვეული შეზღუდვები ზოგიერთ ფაკულტეტს უდევს).

ფიზიკის ძირითადი სპეციალობის (Major) საკონტაქტო საათების განაწილება სემესტრებში

- I – 20 სთ (მოსალოდნელია ლაბორატორიები აქაც იყოს ფიზიკაში)
- II – 17 სთ (+ 3 ლაბორატორია კვირეული დატვირთვის გარეთ)
- III – 13 სთ (+ 3 ლაბორატორია კვირეული დატვირთვის გარეთ)
- IV – 14 სთ (+ 3 ლაბორატორია კვირეული დატვირთვის გარეთ)
- V – 13 სთ (+ 3 ლაბორატორია კვირეული დატვირთვის გარეთ)
- VI – 8 სთ (+ 3 ლაბორატორია კვირეული დატვირთვის გარეთ)
- VII – 12 სთ (+ 3 ლაბორატორია კვირეული დატვირთვის გარეთ)
- VIII – 6 სთ (+ 4 სადიპლომო ნაშრომი)

სულ არის 103 საათი ლაბორატორიების გარდა, ამას ემატება 8 სთ ინგლისური და სადიპლომო ნაშრომი (4 სთ). სულ გამოდის 115 სთ. ეს ყველაფერი კრედიტებში ტოლფასია 160 კრედიტის.

ფიზიკის დამატებითი სპეციალობა - Physics Minor
 (60 ECTS კრედიტი, აქტუალურობაზე 20 არჩევითი)

Minor - ფიზიკა						
საგალდებულო კურსები (40 ECTS)						
კოდი	საგნის სახელწოდება	ECTS კრედიტები	საკონტაქტო /დამოუკიდებელი მუშაობის სათვების რაოდენობა	საგანზე / მოდულზე დაშეგნის წინაპირობა	სწავლები სემესტრი (შემოდგომის / გაზაფხულის)	ლექტორი/ ლექტორები
1	ფიზიკის შესავალი	6	2+2 (ლქ + პრ)	საშუალო სკოლის მასალა	შემოდგომის და ასევე გაზაფხულის	ob. Major-ში
2	მექანიკა	5	8სთ (3+2+0+3) 3ლქ+2პრ+0სემ+3ლაბ აქვთან 3სთ ლაბორატორია კვირეული 20სთ-იანი დატვირთვითან გადის	საგანი 1	შემოდგომის და ასევე გაზაფხულის	" — "
3	მოლეკულური ფიზიკა	5	" — "	საგანი 2	" — "	" — "
4	ელექტრობა	5	" — "	საგანი 3	" — "	" — "
5	ოპტიკა	5	" — "	საგანი 4	" — "	" — "
6	ატომური ფიზიკა	5	" — "	საგანი 5	" — "	" — "
7	თეორიული მექანიკა	5	3 + 2	საგანი 1	" — "	" — "
8	კვანტური მექანიკა	5	3 + 2	საგანი 7	" — "	" — "
არჩევითი კურსები (უნდა აირჩიოს 4 საგანი რათა დააგროვოს 20 ECTS)						
9	პიდროდინამიკა	5	2 + 1	ძირითადი საგნები	შემოდგომის და ასევე გაზაფხულის	ob. Major-ში
10	გამოყენებითი ელექტროდინამიკა, რხევები, ტალღური პროცესები	5	2 + 2	" — "	" — "	" — "
11	მასალათმცოდნეობა	5	3 + 1 + 3ლაბ	" — "	" — "	" — "
12	რადიოფიზიკა და ელექტრონიკა	5	2 + 1	" — "	" — "	" — "
13	ფიზიკის ამოცანების მათემატიკური უზრუნველყოფა	5	2 + 2	" — "	" — "	" — "
14	ფიზიკური მეთოდები ბიოლოგიაში	5	2 + 1 + 3ლაბ	" — "	" — "	" — "
15	გამოყენებითი ბირთვული ფიზიკა	5	2 + 1	" — "	" — "	" — "
16	სამედიცინო ფიზიკა	5	2 + 1	" — "	" — "	" — "

შემოწმა: სტუდენტმა შეიძლება აიღოს საგნები მის ცხრილთან შესაბამისობაში. ფაკულტეტზე უნდა მოგვარდეს დამატებითი სპეციალობის საგნებისათვის სპეციალური დროის გამოყოფა რათა მისაწვდომი იყოს სტუდენტებისათვის ამ კურსების გავლა.

7. მოდულების / საგნების სილაბუსები. საგნების სილაბუსები იხ. დანართებში.